

BLAHOBYT LIDSTVA

PROHLÁŠENÍ PŘIPRAVENÉ KANCELÁŘÍ INFORMACÍ PRO VEŘEJNOST MEZINÁRODNÍHO SPOLEČENSTVÍ BAHÁ'Í

Úvod

V míře před deseti lety nepředstavitelné se ideál světového míru začíná stávat skutečností. Překážky, s nimiž se lidstvo potýkalo, a jež se dlouho zdály nepřekonatelné, se rozpadají. Zjevně nesmiřitelné konflikty se začínají poddávat procesu konzultace a hledání řešení a začíná se objevovat vůle čelit vojenské agresi společnou mezinárodní aktivitou. V důsledku toho se v masách lidstva i světových vůdčích osobnostech probouzí již téměř vyhaslá naděje v budoucnost naší planety.

Po celém světě se množí projevy nesmiřitelné intelektuální a duchovní energie, jejíž sílicí tlak je úměrný zklamání uplynulých desetiletí. Stále jasněji projevují národy světa touhu po tom, aby byl učiněn konec konfliktům, utrpení a pustošení, jež se žádné zemi nevyhýbají. Těchto rostoucích podnětů ke změně je třeba se chopit a s jejich pomocí překonávat překážky, jež brání uskutečnění odvčkého snu o celosvětovém míru.

Úsilí, jaké takový úkol vyžaduje, nelze vzbudit pouze voláním po odstranění nespočtu nemocí, jimiž společnost trpí. Musí být živeno vizí blahobytu lidstva v plném slova smyslu - uvědoměním si možností duchovního a hmotného blahobytu, jež se nyní přiblížil na dosah. Prospěch z něj musejí mít všichni obyvatelé planety bez rozdílu, bez kladení jakýchkoli podmínek, jež se nevztahují k základním cílům takovéhoto nového uspořádání záležitostí lidstva.

Historie v podstatě doposud zaznamenala zkušenosti kmenů, kultur, tříd a národů.

Spolu s fyzickým sjednocením planety v tomto století a uvědoměním si vzájemné závislosti všech, kdo na ní žijí, začínají nyní dějiny lidstva jako jednoho národa.

Dlouhé a pomalé zušlechtování lidské povahy je procesem nevyrovnaného vývoje, nepochybně nespravedlivého v poskytování materiálních výhod. Přesto však, obdaření bohatstvím genetické a kulturní rozmanitosti, jež se v průběhu posledních století vyvíjela, stojí dnes obyvatelé země před úlohou čerpat ze svého kolektivního dědictví a vědomě a systematicky vzít na svá bedra zodpovědnost za vytváření své budoucnosti.

Představa, že vize další etapy pokroku civilizace by mohla být formulována bez důkladného přehodnocení postojů, jež v současnosti určují přístup k sociálnímu a ekonomickému rozvoji, je nerealistická. Takové přehodnocení se bude muset nepochybně zabývat praktickými záležitostmi jako jsou metody, využití zdrojů, plánovací postupy, implementační metodologie a organizace. Postupem času se však nevyhnutelně objeví zásadní problémy vztahující se na dlouhodobé cíle, kterých je třeba dosáhnout - potřebné společenské struktury, důsledky rozvoje zásad sociální spravedlnosti a povahu i úlohu vědomostí v uskutečňování trvalé změny.

Takové přehodnocení bude skutečně směřovat k hledání širokého konsensu pochopení samotné lidské podstaty.

Nabízejí se hned dva směry úvah o všech těchto otázkách, ať již v rovině praktické či koncepční. Na následujících stránkách bychom chtěli předmět strategie globálního rozvoje zkoumat právě v těchto dvou zmíněných rovinách. První z nich se týká převládajících názorů na povahu a účel procesu rozvoje, druhá rolí přidělených různým jeho protagonistům.

Předpoklady, na jejichž základě v současnosti většinou probíhá plánování rozvoje, jsou v podstatě materialistické. To znamená, že za použití metody pokusu a omylu je cíl rozvoje definován v rámci úspěšného rozvíjení těch prostředků zaměřených na dosažení materiálního blaha ve všech společnostech, které již dnes charakterizují určité oblasti světa. V diskusi o rozvoji se skutečně vyskytují rozdíly, které odrážejí rozdílnost kultur a politických systémů a reagují na znepokojivé nebezpečí, představované zhoršením životního prostředí. Avšak základní materialistické premisy zůstávají v podstatě nezměněny.

S blížícím se koncem dvacátého století je názor, že přístup k sociálnímu a ekonomickému vývoji postavený na materialistickém pojetí života, je schopen uspokojit potřeby lidstva, nadále neudržitelný. Optimistické předpovědi o změnách, jež vytvoří, zmizely v neustále se prohlubující propasti, která rozděluje životní úroveň malé a relativně se zmenšující menšiny obyvatel světa, od chudoby, kterou zakouší velká většina obyvatelstva zeměkoule.

Tato nebývalá ekonomická krize spolu s rozdělením společnosti, jaké pomohla zplodit, odráží hluboký omyl v pojetí samotné podstaty člověka. Totiž úroveň odezvy lidských bytostí vyvolané podněty, jež poskytuje současný řád, jsou nejen nedostačující, ale zdají se ve světle světových událostí téměř bezvýznamné. Ukazuje se, že dokud rozvoj společnosti nenalezne vyšší smysl nežli pouhé zlepšování hmotných podmínek, selže v dosažení i těchto cílů. Smysl je třeba hledat v duchovní dimenzi života a v motivaci, jež přesahuje neustále se měnící ekonomické podmínky a uměle vytvořeným dělením lidských společností na "rozvinuté" a "rozvojové".

Spolu s novým definováním smyslu rozvoje bude třeba znovu se zamyslet nad úlohami, jež v procesu sehrají jeho protagonisté. Rozhodující úlohu vlády na jakékoli úrovni není třeba dále rozvádět. Pro budoucí generace bude však téměř nepochopitelné, že v době, jež vzdává hold egalitářské filosofii a s ní spojeným demokratickým principům, se při plánování rozvoje nahlíží na lidstvo v zásadě jako na pouhého příjemce pomoci a výchovy. Přes uznání principu účastit je úloha přisouzená většině obyvatel světa v procesu samotného rozhodování přinejlepším druhořadá. Omezuje se na výběr z možností formulovaných jim nedostupnými orgány a určených cíli, jež jsou často neslučitelné s jejich chápáním skutečnosti.

Tento přístup dokonce podporuje, ať již explicitně či implicitně, zavedený náboženský systém. Převládající náboženské smýšlení zatížené paternalistickými tradicemi se zdá neschopné proměnit prohlašovanou víru v duchovní dimenze lidské podstaty v přesvědčení o kolektivní schopnost lidstva povznést se nad svůj materiální stav.

Takový přístup pomíjí závažnost pravděpodobně nejdůležitějšího jevu naší doby.

Pokud se skutečně vlády světa snaží prostřednictvím systému OSN postavit nový světový řád, je stejně tak pravda, že národy světa pohání stejná vize. Jejich odezva se projevila náhlým narůstáním nesčetných hnutí a organizací usilujících o společenskou změnu na místní, regionální a mezinárodní úrovni. Lidská práva, pokrok žen, sociální požadavky na udržitelný ekonomický rozvoj, překonávání předsudků, morální výchova dětí, gramotnost, základní zdravotní péče a řada dalších životně důležitých zájmů představuje pádný důvod k existenci organizací, které získávají po celém světě stále více stoupenců.

Odpověď samotných lidí světa na naléhavé potřeby doby je ozvěnou výzvy Bahá'ú'lláha z před více než sto lety: "Mějte na paměti potřeby věku, v němž žijete, a soustřed'te své úvahy na jeho naléhavé požadavky a nároky."

Transformace v tom směru, kterou začíná pociťovat velký počet obyčejných lidí - změna, která z hlediska historie civilizace vypukla tak dramaticky - klade základní otázky týkající se úlohy připisované lidstvu při plánování budoucnosti naší planety.

Část I

Základní kámen strategie, která může zapojit světovou populaci do převzetí zodpovědnosti za svůj společný osud, musí být vědomí jednoty lidstva.

Zdánlivě jednoduchý všeobecně používaný koncept, že lidstvo tvoří jeden národ, vyžaduje zásadní změnu způsobu, jakým většina institucí dnešní společnosti vykonává své funkce. Ať již formou struktury civilní vlády založené na principu soupeření, principu z velké míry formujícího občanské právo, na glorifikaci třídního a sociálního boje nebo ducha konkurenčního boje, které tolik v dnešním životě dominují, je konflikt akceptován jako hlavní motiv mezilidských vztahů. Uspořádání společnosti je dalším projevem materialistického pojetí života, které se během minulých dvou století postupně zakořenilo.

V dopise adresovaném královně Viktorii více než před sto lety přirovnal Bahá'ú'lláh svět k lidskému tělu. Použil analogii, která ukazuje slibný model organizace planetární společnosti. Ve světě jeví skutečně neexistuje jiný model, na který bychom se mohli realisticky obrátit. Lidská společnost se neskládá jen z množství rozličných buněk, ale i ze společenství jednotlivců, z nichž každý je obdařen inteligencí a vůlí, přesto však způsoby činnosti, jež charakterizují biologickou podstatu člověka, ilustrují základní principy existence. Hlavním z nich jednota v rozmanitosti.

Je paradoxní, že právě celistvost a složitost řádu lidského těla a perfektní integrace buněk těla v něm umožňuje plné využití jedinečných vrozených schopností každého z jeho komponentů. Žádná buňka, ať již přispívá k funkci těla nebo se podílí na blahobytu celku, nežije mimo tělo. Takto dosažený fyzický blahobyt nachází svůj smysl v tom, že umožňuje lidskému vědomí vyjádřit se - tedy smysl biologického vývoje přesahuje pouhou existenci těla a jeho jednotlivých částí.

Co platí o životě jednotlivce nachází svou paralelu v lidské společnosti.

Lidský rod je organickým celkem, stojícím na vrcholu procesu evoluce. To, že lidské vědomí nutně pracuje skrze nekonečné množství různých myslí a motivací, v žádném případě neubírá na jeho základní jednotě. Právě vrozená rozmanitost odlišuje jednotu od homogenity či uniformity. To, co dnes zažívají národy světa, nazval Bahá'ú'lláh jejich společným dospíváním. Právě v této rodící se dospělosti lidského rodu najde princip jednoty své plné vyjádření.

Od nejrannějších počátků konsolidace rodinného života, se proces organizace společnosti posunul od jednoduchých struktur klanu a kmene přes nesčetné formy městské společnosti až ke konečnému zrodu národního státu. Každá etapa otevírala člověku nepřehledné množství nových možností rozvoje jeho schopností.

Pokrok lidského rodu se zjevně neodehrával na úkor lidské individuality . Spolu s tím, jak se zvětšovala organizovanost společnosti, zvětšovala se i míra, do jaké se mohly uplatňovat skryté schopnosti každé lidské bytosti. Protože vztah mezi jednotlivcem a společností je reciproční, musí se dnes potřebná transformace odehrát jak v lidském vědomí tak zároveň ve struktuře institucí společnosti. Strategie globálního rozvoje najde své opodstatnění právě v příležitostech poskytnutých tímto dvojitým procesem změny. V tomto kritickém okamžiku historie musí být cílem vybudovat pevné základy, na nichž může postupně vyrůstat planetární civilizace .

Kladení základů globální civilizace vyžaduje vytvoření zákonů a institucí, jež jsou světové jak svým charakterem tak i autoritou. Takové úsilí se může začít rozvíjet teprve tehdy, až ti, kdo mají ve svých rukou zodpovědnost činit rozhodnutí, celým srdcem přijmou koncept jednoty lidstva a poté, co s tím spojené principy budou podporovány vzdělávacími systémy a hromadnými sdělovacími prostředky. Po překročení tohoto prahu bude uveden do pohybu proces, ve kterém se národy světa budou moci chopit úlohy formulovat společné cíle a napomáhat jejich dosažení. Jedině takováto zásadní reorientace je také může ochránit před prastarými “démony” etnických a náboženských nesvárů. Jen díky postupnému uvědomování si toho, že tvoří jediný národ, budou se obyvatelé planety schopni odvrátit od stereotypů konfliktu, které dominovaly ve společenském zřízení minulosti a budou se moci začít učit způsobům spolupráce a smíření.

“Blahobytu lidstva”, píše Bahá’u’lláh, “míru a bezpečí, nebude dosaženo, dokud nebude pevně ustavena jeho jednota.”

Část II

Spravedlnost je tou silou, která může proměnit probouzející se vědomí jednoty lidstva v kolektivní vůli, skrze niž může být s důvěrou vybudována potřebná struktura života společenství. Ve věku, ve kterém národy světa získávají stále větší přístup k nejrůznějším informacím a myšlenkám, se spravedlnost projevuje jako nejvyšší princip úspěšné společenské organizace. Stále častěji budou předkládané návrhy zabývající se vývojem planety muset být zkoumány ve světle potřebných norem.

Spravedlnost na úrovni jednotlivce je schopnost lidské duše, která každému člověku umožňuje rozeznat pravdu od klamu. V očích Boha, tvrdí Bahá’u’lláh, “je spravedlnost ze všeho nejmilovanější”, protože každému jednotlivci umožňuje vidět vlastníma očima a ne očima druhých, poznávat pomocí vlastních znalostí a nikoliv znalostí druhých či skupiny, jejíž je součástí. Spravedlnost vyžaduje nezaujatost ve vlastních úsudcích, nestrannost v jednání s ostatními a je tak stálým a náročným společníkem v každodenním životě.

Na úrovni skupinové je zájem o spravedlnost nepostradatelným kompasem v kolektivním rozhodování, protože je jediným prostředkem jakým lze dosáhnout jednoty v myšlení i konání. Velmi vzdálená kárnému duchu, jenž se často v minulosti skrýval za jejím jménem,

spravedlnost je praktickým vyjádřením vědomí toho, že při dosahování lidského pokroku jsou zájmy jednotlivce a společnosti nerozlučně spjaty. Stane-li se spravedlnost hlavním zájmem lidské interakce, napomůže se tím atmosféře konzultace, která umožňuje objektivně zkoumat různé možnosti a vybrat odpovídající kroky, jež je třeba podniknout. V takové atmosféře bude proces rozhodování s mnohem menší pravděpodobností ovlivněn věčnými sklony k manipulaci a stranictví.

Dopad na společenský a ekonomický rozvoj je dalekosáhlý. Zájem o spravedlnost chrání úlohu definovat pokrok od pokušení obětovat blahobyt většiny lidstva - a dokonce celé planety - v prospěch výhod, které privilegovaným menšinám umožní technické výdobytky. Při návrzích a plánování nedovolí, aby byly omezené zdroje využívány na projekty vymykající se základním sociálním či ekonomickým potřebám společnosti. Kromě toho, v angažovanost mas lidstva, na nichž realizování programů vývoje závisí, mohou doufat jen takové programy, které se jeví schopné uspokojit jeho potřeby a jejichž cíle jsou spravedlivé a objektivní. S tím související lidské vlastnosti, jako čestnost, vůle k práci a duch spolupráce, pomáhají k dosažení nesmírně náročných kolektivních cílů, když se každý člen společnosti a skutečně každá součást společnosti cítí chráněna zákony platnými pro všechny a má zajištěny výhody poskytované všem.

Středem diskuse o strategii sociálního a ekonomického vývoje je proto otázka lidských práv. Vytvoření takové strategie proto vyžaduje, aby lidská práva byla zproštěna křivých dichotomií, v jejichž zajetí se již tak dlouho nacházejí. Péče o to, aby každá lidská bytost mohla požívat svobody myslí a jednání napomáhající k jejímu osobnímu růstu, neospravedlňuje kultu individualismu, jenž tak hluboce narušuje mnoho oblastí současného života. Ani péče o blahobyt společnosti jako celku nevyžaduje deifikaci státu jako domnělého zdroje blahobytu lidstva. Právě naopak: historie tohoto století ukazuje až příliš jasně, že takové ideologie a stranické programy, kterým dala vzniknout, byly samy největším nepřítelem zájmů, kterým údajně měly za cíl sloužit. Pouze v rámci konzultace umožněném vědomím organické jednoty lidstva se mohou legitimně a tvořivě projevit všechny aspekty zájmu o lidská práva.

Orgánem, na němž spočinula úloha tento rámec vytvořit a znemožnit zneužití proklamování lidských práv, je dnes mezinárodní instituce, která se zrodila z tragedií dvou ničivých světových válek a ze zkušenosti celosvětového ekonomického kolapsu. Je příznačné, že se výraz "lidská práva" začal všeobecně používat teprve od vyhlášení Charty spojených národů v roce 1945 a od přijetí Všeobecné deklarace lidských práv o tři roky později. V těchto historicky důležitých dokumentech byla formálně uznána sociální spravedlnost jako korelační faktor dosažení světového míru. Skutečnost, že deklarace byla Valným shromážděním schválena jednohlasně, jí od samého počátku dala autoritu, jež lety stále narůstá.

Činnost nejužěji spjatá se samou podstatou člověka je poznávání skutečnosti každým jednotlivcem za sebe sama. Svoboda hledání smyslu existence a rozvoje darů lidské podstaty, jež ji umožňují, vyžaduje ochranu. Lidské bytosti musejí požívat svobody poznání. Že je taková svoboda často zneužívána a že takovému zneužívání jisté rysy současné společnosti velkým dílem napomáhají, nic neubírá na platnosti této potřeby. Je to potřeba, již se vyznačuje lidské vědomí a která s sebou nese morální imperativ formulovat mnoho práv zakotvených do Všeobecné deklarace lidských práv a jejich stanov. Celosvětové vzdělávání, svoboda pohybu, přístup k informacím, a možnost účastnit se politického života jsou aspekty jejího uplatnění, jež musí mezinárodní společenství jednoznačně zaručovat. To platí stejným

dílem o svobodě myšlení a svobodě vyznání, včetně náboženské svobody a práva zastávat a přiměřeně vyjadřovat své názory.

Protože tělo lidstva je nedělitelný celek, každý člen lidského rodu se do tohoto světa narodí jako světenec tohoto celku. Tento princip světenectví vytváří morální základ většiny ostatních práv (v zásadě ekonomických a sociálních), jež se nástroje Spojených národů pokoušejí definovat podobným způsobem. Bezpečnost rodiny a domova, soukromé vlastnictví a právo na soukromí jsou součástí takového světenectví. Povinnosti ze strany komunity zahrnují poskytnutí zaměstnání, péče o duševní a fyzické zdraví, sociálního zabezpečení, spravedlivých odměn, odpočinku a rekreace a splnění mnoha dalších rozumných očekávání ze strany členů společnosti.

Zásada kolektivního světenectví také vytváří právo každého člověka očekávat, že takové kulturní podmínky, jež jsou pro jeho identitu důležité, jsou chráněny národním i mezinárodním právem. Podobnou roli, jakou hraje v biologickém životě lidstva jeho genetické bohatství a prostředí, v němž žije, sehrává také obrovské bohatství kulturní různorodosti, jež se rozvíjelo po mnohá tisíciletí a jež je tak důležité pro sociální a ekonomický rozvoj lidského rodu, který dnes prochází stádiem kolektivního dospívání. Představuje dědictví, jemuž musí být dovoleno dozrát v globální civilizaci. Na jedné straně je třeba chránit kulturu před udušením materialistickými vlivy, v jejichž zajetí se v současnosti nachází. Na druhé straně musí mít kultury možnost vzájemné interakce v neustále se měnících civilizačních modelech, osvobozené od manipulace se stranickými politickými záměry.

“Světlem lidí”, říká Bahá’u’lláh, “je Spravedlnost”. “Neuhaste ji nepříznivými větry útlaku a tyranie. Cílem spravedlnosti je, aby mezi lidmi vznikla jednota. V tomto vznešeném slově vzdouvá se oceán božské moudrosti, zatímco knihy světa nemohou pojmout jeho vnitřní význam.”

Část III

Aby mohly být normy lidských práv nyní formulované společenstvím národů propagovány a ustanoveny jako hlavní mezinárodní normy, je třeba znovu definovat podstatu vztahů mezi lidmi. Současné pojetí toho, co je ve vztazích přirozené a správné - mezi lidmi navzájem, mezi lidskými bytostmi a přírodou, jednotlivcem a společností a mezi členy společnosti a jejími institucemi - odráží úroveň chápání, jíž lidstvo dosáhlo v průběhu dřívějších etap vývoje nižšího stupně vyspělosti. Pokud lidstvo skutečně dospívá, pokud jsou všichni obyvatelé planety jediným národem, pokud má být spravedlnost rozhodující zásadou organizace společnosti, potom musejí být změněny současné představy vzniklé z neznalosti těchto stále zjevnějších skutečností.

Pohyb tímto směrem teprve začal. Postupně povede k novému pochopení podstaty rodiny a práv a povinností každého z jejích členů. Zcela změní roli žen na každé úrovni společnosti. Vliv na změnu vztahu lidí k práci, kterou vykonávají, a na jejich chápání toho, jaké místo zaujímá ekonomická aktivita v jejich životě, bude převratný.

Přinese to dalekosáhlé změny v řízení lidských záležitostí a změny institucí, které je budou vykonávat. Práce rychle se množících nestátních organizací ve společnosti se tak

zracionalizuje. Zabezpečí vytvoření závazné legislativy, která bude chránit jak životní prostředí tak potřeby národů spojené s vývojem. Tato restrukturalizace či transformace systému Spojených národů, které s sebou tento pohyb již přináší, nepochybně povede k ustavení světové federace národů s vlastními legislativními, soudními a exekutivními orgány.

Ústřední úlohou změny konceptu systému mezilidských vztahů je proces, o kterém Bahá'u'lláh hovoří jako o konzultaci. "Ve všech záležitostech je třeba konzultovat", zní Jeho rada. "Vyspělost daru porozumění se projevuje pomocí konzultace."

Úroveň tohoto procesu hledání pravdy daleko převyšuje stereotypy vyjednávání a kompromisu, které charakterizují dnešní diskusi o lidských záležitostech. Kultura protestu, jež je dalším široce převládajícím znakem dnešní společnosti, znemožňuje dosažení této úrovně. Debata, propaganda, metoda soupeření, celý aparát stranictví, které jsou po tak dlouhou dobu známými průvodními jevy kolektivní činnosti, v zásadě maří účel diskuse a ztěžují dosažení konsensu o pravdě v dané situaci a o zvolení nejrozumnějších kroků z možností, které se v daném okamžiku nabízejí.

Bahá'u'lláh však vyzývá k procesu konzultace, ve kterém se jeho jednotliví účastníci snaží povznést nad své vlastní názory, aby fungovali jako části jednoho orgánu, jenž má své vlastní zájmy a cíle. V takové atmosféře, pro kterou je typická jak upřímnost tak zdvořilost, nepatří myšlenky jednotlivci, kterého napadnou během diskuse, ale skupině jako celku. Ta je přijme, odmítne, nebo změní podle toho, co nejlépe slouží danému cíli. Konzultace je do takové míry úspěšná do jaké míry všichni účastníci stojí za rozhodnutími, k nimž dospěli, nehledě na osobní názory, se kterými do diskuse vstupovali. Za takových podmínek může být dřívější rozhodnutí znovu zváženo, pokud praxe ukáže nějaké nedostatky.

Na konzultaci lze tedy nahlížet jako na výkonné vyjádření spravedlnosti v lidských záležitostech. Je natolik důležitá pro dosažení úspěchu kolektivního úsilí, že se musí stát základní součástí životaschopné strategie sociálního a ekonomického rozvoje. Účast lidí, na jejichž podpoře a úsilí vskutku závisí úspěch takové strategie, se stane skutečností jediné tehdy, až se konzultace stane řídicí zásadou každé činnosti. "Žádný člověk nemůže dosáhnout svého pravého postavení", zní Bahá'u'lláhova rada, "nežli skrze svou spravedlnost. Nemůže existovat žádná síla nežli skrze jednotu. Blahobytu a zdaru nelze dosáhnout nežli skrze konzultaci."

Část IV

Úlohy spojené s vývojem globální společnosti volají po úrovni schopností daleko přesahující vše, čeho bylo lidstvo doposud schopno dosáhnout. Dosažení takové úrovně bude vyžadovat enormní expanzi v přístupu k vědomostem jak ze strany jednotlivců tak organizací. Všeobecné vzdělání bude nenahraditelným faktorem přispívajícím k tomuto procesu vytváření schopností, ale toto úsilí může uspět jen pokud bude jak jednotlivcům tak skupinám v každém sektoru společnosti umožněno získávat vědomosti a použít je při řízení lidských záležitostí.

Po dobu historie, o níž máme záznamy, záviselo lidské vědomí na dvou základních vědomostních systémech, v nichž postupně nacházely vyjádění jeho schopnosti: na vědě a náboženství. Tyto dvě síly vytvářely zkušenosti lidského rodu, skrze ně se lidstvo učilo chápat své okolí, tak byly objevovány jeho skryté síly a usměrňován jeho morální a intelektuální život. Působily jako skutečné základy civilizace. S výhodou zpětného pohledu je navíc zřejmé, že účinnost této duální struktury byla vždy nejvyšší v časech, kdy mohly jak věda tak

náboženství pracovat ve vzájemném souladu. Bereme-li v potaz téměř všeobecnou úctu, již dnes věda požívá, není třeba její zásluhy rozsáhle dokládat. V kontextu strategie sociálního a ekonomického vývoje se jedná spíše o to, jak vědeckou a technickou činnost organizovat. Pokud je práce, kterou to vyžaduje, považována především za udržování již vytvořených elit žijících v malém počtu zemí, je jasné, že obrovská propast, jež takové uspořádání mezi bohatými a chudými světa vytvořilo, se bude nadále zvětšovat a přinese s sebou již zmiňované katastrofální následky pro světovou ekonomiku. Pokud bude skutečně většina lidstva považována za uživatele produktů vědy a techniky, jež byly vytvořeny někde jinde, potom programy, které mají zdánlivě sloužit jejich potřebám, nelze nazývat vývojem.

Zásadní - a obtížnou - úlohou je proto rozšíření činnosti na poli vědy a techniky. Tyto mocné nástroje společenské a ekonomické změny nesmějí být nadále vlastnictvím privilegovaných vrstev. Všem lidem musí být podle jejich schopností umožněno na těchto činnostech se podílet. Kromě vytváření programů, které poskytnou potřebné vzdělání všem, kdo jsou schopni z něj mít prospěch, bude taková reorganizace vyžadovat ustavení životaschopných středisek vzdělanosti po celém světě, institucí, které zlepší schopnost národů světa účastnit se získávání a užívání vědomostí. Přes velké rozdíly ve schopnostech jednotlivců musí být hlavní úlohou strategie vývoje umožnit všem obyvatelům země bez rozdílu přístup k procesu vědy a techniky, jež je jejich společným právem. Známé argumenty k udržení současného stavu denně ztrácejí na přesvědčivosti. S tím, jak se zrychluje tempo revoluce v oblasti komunikačních technologií, jsou informace a schopnost práce s novými technologiemi stále dostupnější velkému množství lidí po celém světě ať jsou kdokoli a ať pocházejí z jakéhokoli kulturního prostředí.

Otázky, před kterými lidstvo stojí v oblasti náboženského života, jsou, ačkoli odlišné svou povahou, stejně nelehké. Pro převážnou většinu obyvatel světa je názor, že lidská podstata má duchovní dimenzi - že její základní skutečnost je duchovní - je pravda, která nevyžaduje žádné další důkazy. Je to chápání reality, které nalézáme v nejranějších záznamech historie civilizace a jež bylo pěstováno po mnohá tisíciletí všemi velkými náboženskými tradicemi minulosti. Právě jeho trvalé úspěchy v oblastech práva, umění a zušlechťování lidských vztahů tvoří základ dějin a dávají jim smysl. V takové či jiné formě jeho podněty denně ovlivňují životy většiny lidí na zemi a jak dnes události po celém světě ukazují, touhy jež probouzí jsou neuhasitelné a zároveň nesmírně mocné. Zdálo by se tedy zřejmé, že snahy jakéhokoli druhu podporovat lidský pokrok musejí čerpat z tohoto tak universálního a tak nesmírně tvořivého potenciálu. Proč tedy nebyly duchovní otázky, před nimiž lidstvo stojí, ústředním bodem diskuse o vývoji? Proč je většina priorit - vlastně nejzákladnějších předpokladů - programu mezinárodního vývoje dosud určována materialistickými názory na svět, s nimiž se ztotožňuje jen menšina obyvatel země? Jakou váhu má proklamovaná oddanost principům všeobecné účasti, která popírá platnost kulturou definovaných zkušeností účastníků samotných ?

Dalo by se argumentovat tím, že duchovní a morální záležitosti byly historicky spjaty s rozpornými teologickými doktrínami, jež nejsou podloženy objektivními důkazy, a proto tyto záležitosti leží mimo rámec vývoje mezinárodního společenství.

Přiznat jim jakoukoli významnou roli by znamenalo otevřít dveře právě takovým dogmatickým vlivům, které napomáhají sociálnímu konfliktu a brzdí pokrok člověka. Nepochybně je v tomto argumentu něco pravdy. Exponenti různých světových teologických systémů nesou velkou zodpovědnost nejen za špatnou pověst, kterou má víra v očích mnoha pokrokových myslitelů, ale také za překážky, jež jí byly stavěny do cesty a za deformaci, kterou utrpěla během neustálé diskuse, kterou lidstvo vede o významu duchovna. Vyvodit však z toho závěr, že odpověď spočívá v odrazování od zkoumání duchovní skutečnosti a

ignorování nejhlubších kořenů lidské motivace je zjevný sebeklam. Jediný výsledek takové cenzury známý z nedávné historie je odevzdání budoucnosti lidstva do rukou nové ortodoxie, která tvrdí, že pravda je amorální a fakta jsou nezávislá na hodnotách.

Co se týče pozemské existence, mnohý z největších úspěchů náboženství je morální povahy. Svým učením a příklady lidských životů tímto učením osvícených, rozvinuly v sobě lidé všech dob a všech zemí schopnost milovat. Naučili se ukáznit živočišnou stránku své podstaty a podstoupili velké oběti pro společné dobro, naučili se odpouštět, být trpěliví, štedří, důvěřovat, používat bohatství a jiné zdroje tak, aby sloužily rozvoji civilizace. Aby tento morální pokrok mohl být převeden do norem společenského života v širokém měřítku, byly vytvořeny instituce a systémy. Jakkoli zahlcené nánosy dogmatismu a narušené konflikty mezi sektami, duchovní impulsy uvedené do pohybu takovými mimořádnými postavami jakými jsou Krišna, Mojžíš, Budha, Zoroaster, Ježíš a Mohamed, měly rozhodující vliv na zušlechťování lidské povahy.

Dát lidstvu větší přístup k vědomostem je úloha nelehká a proto strategie, jež toto umožní, musí stavět na neustálém a stále intenzivnějším dialogu mezi vědou a náboženstvím. Dnes je - či mělo by být - samozřejmostí, že správné použití vědomostí a dovedností představujících úspěchy vědy v každé oblasti lidské činnosti na všech úrovních, závisí na tom, zda se opírá o sílu duchovní odpovědnosti a morálních zásad. Lidé se například potřebují naučit rozlišovat mezi fakty a domněnkou - mezi subjektivními názory a objektivní skutečností. Míra, do jaké takto kvalifikované instituce a jednotlivci budou moci přispět k pokroku lidstva bude však záviset na jejich oddanosti pravdě a na odpoutanosti od nutkání osobních zájmů a vášní. Další schopnost, kterou věda musí pomoci v lidech rozvíjet, je schopnost přemýšlet v dimenzi procesu, včetně historického procesu. Avšak má-li takový intelektuální pokrok nakonec přispět k podpoře rozvoje, jeho hlediska nesmí být zamřena předsudky rasovými, o nerovnosti pohlaví, či sektářskými názory. Podobně vzdělání lidstva, jež mu umožní účastnit se vytváření bohatství, pomůže cílům rozvoje jen do takové míry, do jaké bude tento podnět osvícen duchovním porozuměním, že služba lidstvu je smyslem jak života jednotlivce tak uspořádání společnosti.

V

Právě v tomto kontextu pozvednutí úrovně schopností člověka rozšířením vědomostí na všech úrovních je třeba potýkat se s ekonomickými problémy, jimž lidstvo čelí. Jak ukazuje zkušenost minulých desetiletí, hmotné výhody a úsilí nelze chápat jako samoúčelné. Jejich hodnota nespočívá pouze v uspokojování základních potřeb lidstva jako je přístřeší, potrava, zdravotní péče a podobně, ale v rozšíření rozsahu schopností člověka. Nejdůležitější roli, kterou ekonomické úsilí musí ve vývoji sehrát, tedy spočívá ve vybavení lidí a institucí prostředky, s jejichž pomocí budou moci dosáhnout skutečného cíle rozvoje, totiž položení základů nového společenského řádu, který bude moci rozvíjet nekonečné vnitřní síly skryté ve vědomí člověka.

Úloha, s níž se musí vypořádat ekonomické myšlení, je jednoznačně přijmout tento smysl rozvoje - a své role v podpoře při vytváření prostředků k jeho dosažení. Jen tak se může ekonomika a disciplíny jí příbuzné osvobodit od spodního proudu materialistických zájmů, jímž jsou nyní vláčeny, a využít svůj potenciál jako nástroj nezbytný k dosažení blahobytu lidí v plném smyslu slova. Nikde není potřeba nekompromisního dialogu mezi vědeckou prací a pohledem náboženství zjevnější .

Sem patří také problém chudoby. Návrhy na jeho řešení jsou založeny na přesvědčení, že materiální zdroje existují, nebo mohou být vytvořeny vědeckým a technologickým úsilím, které zmenší a nakonec zcela odstraní tento stav jako charakteristický rys života člověka. Hlavní důvod, proč toho není dosaženo, spočívá v tom, že potřebný vědecký a technický pokrok se týká pouze určitých priorit, které se jen okrajově dotýkají potřeb většiny lidstva. Má-li být svět konečně zbaven břemene chudoby, vyžaduje si to radikální změnu těchto priorit. Takový cíl vyžaduje rozhodné hledání přiměřených hodnot, hledání, jež hluboce prověří jak duchovní tak hmotné zdroje lidstva. Náboženství bude ve svých příspěvcích k tomuto společnému úsilí bržděno do té doby, dokud bude v zajetí sektářských doktrin, které nerozlišují mezi pokojem ducha a pouhou pasivitou a které učí, že chudoba je rysem vlastním pozemskému životu a uniknout jí lze až v "jiném" světě. Aby se mohl úspěšně účastnit boje za dosažení hmotného blahobytu lidstva, musí náboženský duch nalézt - ve Zdroji inspirace, z něhož pramení - nové duchovní koncepty a principy odpovídající době, jež usiluje o dosažení jednoty a spravedlnosti v lidských záležitostech.

Nezaměstnanost před nás staví podobné otázky. Většina současných myšlenkových proudů silně redukovala pojetí práce na zaměstnání za účelem zisku, zaměřené na získávání prostředků ke konzumaci dostupného zboží. Je to cyklický systém: získávání a konzumace vyúsťují v udržování a rozšiřování výroby zboží, což podporuje zaměstnanost. Z hlediska jednotlivce jsou všechny tyto činnosti nezbytné k zajištění blahobytu společnosti. Neadekvátnost celkové koncepce je však se však projevuje apatií, již lze pozorovat mezi mnoha zaměstnanými lidmi všech zemí a také demoralizací rostoucích mas nezaměstnaných.

Nepřekvapuje tedy rostoucí poznání, že svět naléhavě pocítuje naléhavou potřebu nové "etiky práce". A opět, ničím nelze dosáhnout tak zásadní změny návyků a postojů než pochopením pramenícím z tvořivé interakce vědeckých a náboženských systémů poznání. Narozdíl od zvířat, jež jsou závislá na tom, jakou obživu jim prostředí, v němž žijí, poskytne, lidské bytosti jsou nuceny využít obrovský potenciál, jež je v nich skryt, produktivní práci, jež má uspokojit potřeby jejich i jiných. Tím se stávají účastníky (v jakkoli skromné míře) procesů rozvoje civilizace. Naplňují cíle, které je spojují s ostatními. Bahá'u'lláh říká, že práce vědomě vykonávaná v duchu služby lidstvu, je formou modlitby, způsobem uctívání Boha. Každý člověk má schopnost vidět se v tomto světle a právě na tuto jeho nezcizitelnou schopnost musí strategie apelovat, nehledě na to o jaké plány se jedná a jakou odměnu slibují. Žádná užší perspektiva nebude nikdy vyžadovat od lidstva celého světa tak obrovské úsilí a angažovanost, než jaké si budou vyžadovat řešení ekonomických úloh.

Krise životního prostředí postavila ekonomické myšlení před problémy podobného charakteru. Mylnost teorií založených na domněnce, že schopnost přírody splnit jakékoli požadavky kladené člověkem je nevyčerpatelná, jsou nyní zcela zjevné. Kultura, která přisuzuje absolutní hodnotu rozšiřování, získávání a uspokojování lidských potřeb, je nucena uznat, že takové cíle nejsou samy o sobě realistickými vodítky přístupu k problému. Přístupy k ekonomickým problémům jsou také neadekvátní proto, jelikož používají nástroje rozhodování, které si nedokáží poradit se skutečností, že většina hlavních problémů je globálního charakteru a nevztahuje se jen na určitou oblast.

Upřímná naděje v to, že této morální krizi je možné se postavit zbožštěním přírody samé, dokazuje míru duchovního a intelektuálního zoufalství, ve které tato krize vyústila. Pochopení, že vše stvořené je organickým celkem a že lidstvo má zodpovědnost starat se o tento celek, je sice vítané, nepředstavuje však dostatečný vliv, který by sám o sobě mohl v

myslích lidí vytvořit hodnotový systém. Pouze zásadní zlom v chápání, jež je v plném slova smyslu jak duchovní tak vědecké, může vyzbrojit lidský rod schopnostmi, s jakými se bude moci chopit své historické úlohy a postarat o to, co mu bylo svěřeno.

Všichni lidé budou dříve či později v sobě muset obnovit schopnost smířenosti, kladného postoje k morální disciplíně, a zodpovědnému přístupu k povinnostem, jež byly až do nedávné minulosti považovány za základní aspekty lidství. Učení zakladatelů velkých náboženství byla opakovaně v historii schopna vštěpovat tyto vlastnosti velkému množství lidí, kteří náboženství přijali. Tyto vlastnosti samy o sobě jsou nyní ještě důležitější, ale jejich vyjádřením musí dnes nabýt formy, jež odpovídá věku dospívání, v němž se dnešní lidstvo nachází. A zde je znovu úlohou náboženství osvobodit sebe sama od utkvělých představ minulosti: smířenost není fatalismus, morálnost nemá nic společného s puritánstvím popírajícím život, jež tak často vystupovalo pod jejím jménem, a upřímný smysl pro povinnost nepřináší upjatost, ale pocit sebeúcty.

Výsledek, který přináší neustálé upírání úplné rovnoprávnosti žen a mužů ještě vyostřuje výzvu vědě a náboženství v ekonomickém životě lidstva. Každý nezaujatý pozorovatel považuje princip rovnosti pohlaví za základ realistického uvažování o budoucnosti blahobytu lidstva na zemi. Představuje pravdu o podstatě člověka, jež zůstala nepochopena po celé dlouhé období dětství a dospívání lidstva.

“Ženy a muži”, zdůrazňuje Bahá’u’lláh “si vždy byli a vždy budou v očích Božích rovni.” Rozumná duše nemá pohlaví, jakékoli společenské nerovnosti které diktovaly přežitky minulosti, jsou naprosto neopodstatněné v době, kdy lidstvo stojí na prahu dospělosti. Rozhodnutí ustavit plnou rovnost žen a mužů ve všech oblastech života na každé společenské úrovni bude pro úspěch úsilí namířeného k zavedení strategie globálního rozvoje nejdůležitější .

Samotný pokrok v této oblasti bude do velké míry sám o sobě měřítkem úspěchu jakéhokoli rozvojového programu. S vědomím důležitosti ekonomických aktivit v rozvoji společnosti, bude viditelným důkazem rychlosti pokroku míra, do jaké budou mít ženy možnost podílet se ve všech oblastech na ekonomickém úsilí. Tato úloha přesahuje zajištění rovného dělení příležitostí, jakkoli je tato důležitá. Vyžaduje si to zásadní přehodnocení ekonomických otázek způsobem, který vyzve k plné účasti řady lidských zkušeností a pohledů, které byly z velké většiny z této debaty vyloučeny. Klasické ekonomické modely neosobních trhů, kde lidské bytosti činí autonomní rozhodnutí ve vlastní prospěch, nebudou moci sloužit potřebám světa motivovaného ideály jednoty a spravedlnosti. Společnost se bude stále víc a více potýkat se způsoby jak vyvinout nové ekonomické modely postavené na porozumění vycházejícím z vzájemného pochopení sdílených zkušeností, z nahlížení na lidské bytosti v jejich vzájemných vztazích a z uznání důležitosti postavení rodiny a komunity pro blaho společnosti. Takový intelektuální zvrat - se silným důrazem spíše na altruismus nežli na sobectví - musí čerpat jak z duchovních tak vědeckých smyslů rodu a tisíciletí zkušeností, jež ženy připravily na to, aby mohly zásadně přispět k společnému úsilí.

VI

Přemítání o transformaci společnosti v tomto rozsahu s sebou přináší otázku: jaké síly lze využít k jejímu dosažení - a také otázku s tímto úzce spjatou- a sice jaké autoritě může taková moc příslušet. Stejně jako u jiných průvodních jevů zrychlující se integrace planety jejich národů, vyvstává naléhavá potřeba oba tyto všeobecně známé termíny nově definovat.

Nehledě na tvrzení opaku inspirovaná náboženstvími či ideologiemi byla moc v minulosti vždy vnímána jako výhoda, které požívají jednotlivci nebo skupiny.

Vskutku, často nacházela své vyjádření v používání prostředků namířených proti druhým. Takováto interpretace moci se stala neodmyslitelným rysem kultury nejednoty a konfliktu, jež charakterizuje lidský rod po dobu několika posledních tisíciletí, nehledě na společenskou, náboženskou či politickou orientaci, jež byla v tom kterém období v daných částech světa u moci. Všeobecně vzato, moc byla atributem jednotlivců, frakcí, národností, tříd a národů. Byl to atribut, který byl spíše spojován s muži nežli s ženami. Hlavním jeho výsledkem bylo poskytovat těm, kdo z moci těžili, schopnost získávat, převyšovat, dominovat, odporovat a vítězit.

Výsledné historické procesy nesou zodpovědnost za zhoršení situace blahobytu lidstva a za překážky výjimečnému rozvoji civilizace. Abychom byli schopni ocenit výhody, musíme si také přiznat porážky, stejně jako zřejmá omezení stereotypů v chování, jež jsou plodem obou. Zvyklosti a postoje spojené s užíváním moci, které se vyvíjely po dlouhou dobu dětství a dospívání lidstva, dosáhly svých nejzazších hranic účinnosti. Dnes, v době, jejíž naléhavé problémy jsou většinou globální povahy, je setrvávání při myšlence, že moc přináší výhodu určitým částem lidské rodiny, hluboce pomýlenou teorií, která nenabízí žádnou praktickou službu společenskému a ekonomickému rozvoji planety. Ti, kdo se jí přesto budou řídit - a v dřívějších dobách se jí mohli držet s důvěrou - nyní shledávají své plány v zajetí nepochopitelných nezdarů a překážek. Ve svém tradičním konkurenčním chování je moc stejně irelevantní budoucím potřebám lidstva jako je technologie železničních lokomotiv irelevantní pro vysílání satelitů na oběžnou dráhu země.

Tato analogie je více než výstižná. Dozrávání lidského rodu si vyžaduje, aby se osvobodil od zděděného způsobu chápání a používání moci. Že je lidstvo schopné tohoto dosáhnout potvrzuje skutečnost, že ačkoli mu vždy dominovaly tradiční koncepty, přesto bylo schopné uvažovat o moci ve formě, důležité k zachování naděje.

Jakkoli nesouvisle a neobratně, lidé z nejrůznějších prostředí po staletí čerpali širokou škálu tvořivých zdrojů ze sebe sama, o čemž historie skýtá nepřehledné množství příkladů. Nejlepším příkladem je snad síla samotné pravdy, hybná síla změn spojených s některými největšími pokroky ve filozofické, náboženské, umělecké a vědecké zkušenosti lidského rodu. Síla charakteru představuje další prostředek mobilizující nesmírnou odezvu, stejně jako vliv příkladu, ať již v životě jednotlivých lidských bytostí či lidských společností. Téměř zcela nedocenená zůstává síla pramenící z dosažené jednoty, vliv "tak mocný", slovy Bahá'ú'lláha, "že může ozářit celou Zem."

Společenské instituce budou úspěšné ve výběru a směřování potenciálu ukrytého v povědomí lidstva do té míry, nakolik se bude vykonávání moci řídit zásadami, jež jsou v souladu se zájmy rychle dozrávajícího lidského rodu. K takovým zásadám patří povinnost toho, kdo je u moci, získat si důvěru, úctu a upřímnou podporu těch, komu se snaží vládnout, co nejvíce a otevřeně se radit se všemi, jejichž zájmů se jejich rozhodnutí přímo dotýká, objektivně posuzovat skutečné potřeby i aspirace komunit, kterým slouží, využívat vědeckého a morálního pokroku tak, aby mohli správně využít zdroje komunity, včetně energie jejích členů. Žádný jiný princip není tak důležitý nežli postavit vytvoření a udržení jednoty mezi členy společnosti a členy jejich administrativních institucí na první místo. Již jsme se zmínili záležitosti s tímto úzce související, o podporování hledání spravedlnosti ve všech záležitostech.

Je zřejmé, že takovéto zásady se mohou plně uplatnit pouze v kultuře, která má demokratického ducha a která používá demokratické metody. To však neznamená podporu ideologie stranic, která si všude troufale přivlastňovala jméno demokracie a která se dnes přes svůj značný příspěvek lidskému pokroku v minulosti topí v cynizmu, apatii a korupci, které dala vzniknout. K výběru těch, kteří na sebe mají převzít kolektivní rozhodování jejím jménem nepotřebuje společnost politické divadlo nominování, kandidatury, volební kampaně a náboru. Všichni lidé, kteří se budou postupně vzdělávat a nabývat přesvědčení, že programy, jež jsou jim předkládány, slouží skutečným zájmům vývoje, mají schopnost přijmout volební postupy, které postupně kultivují způsob výběru institucí, jež za ně rozhodují.

Proces integrace lidstva se zrychluje a proto bude třeba, aby ti, kdo budou zvoleni, nahlíželi na své úsilí stále více z globální perspektivy. Ti, kdo jsou zvoleni, aby spravovali záležitosti lidí nejen na národní, ale i na místní úrovni, by měli podle Bahá'ú'lláha cítit zodpovědnost za blahobyt lidstva.

VII. část

Úloha vytvořit strategii globálního rozvoje, která dospívání lidstva urychlí, vyzývá k podstatné změně všech institucí společnosti. Protagonisty, kterých se tato výzva týká, jsou všichni obyvatelé planety: lidstvo všeobecně, členové vládních institucí na všech úrovních, pracovníci sloužící v orgánech mezinárodní spolupráce, vědci a sociální myslitelé, všichni s uměleckým nadáním nebo přístupem ke komunikačním médiím a hlavní představitelé nevládních organizací. Očekávaná odezva se musí zakládat na nepodmíněném uznání jednoty lidstva, na podpoře nastolení spravedlnosti jako principu organizujícího společnost a odhodlání využívat v největší možné míře možnosti, které může poskytnout budování lidských schopností dialog mezi vědeckým a náboženským géniem rodu. Tato činnost vyžaduje radikální přehodnocení většiny konceptů a předpokladů, které momentálně ovládají společenský a hospodářský život. Je třeba, aby je provázelo přesvědčení, že ať před námi stojí jakkoli dlouhý proces a jakékoli překážky, lidské záležitosti mohou být spravovány v zájmu skutečných potřeb lidstva.

Takovéto vyhlídky mohou být něčím víc než další utopistickou fata morgánou jen tehdy, pokud skutečně skončilo kolektivní dětství lidstva a svítá jeho věk dospělosti. Představa, že se k takovému obrovskému úsilí, o kterém tyto stránky pojednávají, mohou vzchopit zoufalé a vzájemně antagonistickými národy a národnostní skupinami, odporuje logickému myšlení. Takovou možnost lze připustit jen je-li pravdou, což Bahá'ú'lláh stvrzuje, že proces společenské evoluce dospěl k jednomu z rozhodujících milníků, kdy jsou všechny projevy existence nuceny náhle vstoupit do nových fází vývoje. Názory předložené v tomto prohlášení jsou inspirované hlubokým přesvědčením, že takováto velká přeměna lidského vědomí již probíhá. Všem, kteří v něm cítí známé pohnutky vlastních srdcí, přináší ujištění Bahá'ú'lláhova slova, že Bůh v tomto jedinečném dni obdařil lidstvo duchovními zdroji jež se rovnají úloze, před kterou stojí.

Ó vy, kteří obýváte nebesa i zemi! Co se nikdy dříve neobjevilo, zjeveno jest.

Toto jest Den, ve kterém jsou lidé zaplaveni nejvznešenější laskavostí, Den, ve kterém bylo vše stvořené naplněno největší milostí.

Zmatek, jenž zachvátil lidské záležitosti, nemá obdoby a mnohé z jeho následků jsou nesmírně ničivé. Lidstvo je obklopeno nepředstavitelnými nebezpečími. Největší omyl, jakého by se vládci světa v tomto kritickém bodě mohli dopustit, by bylo dovolit, aby tato krize zpochybnila konečný výsledek již probíhajícího procesu. Starý svět odumírá a nový se začíná rodit. Zvyky, postoje a instituce vzniklé v průběhu staletí, procházejí zkouškami, jež jsou nevyhnutelné, jelikož jsou pro vývoj lidstva nezbytné. Národy světa musejí prokázat míru víry a odhodlanosti, aby se mohly vyrovnat s touto obrovskou energií, jíž Stvořitel všeho obdařil toto duchovní jaro lidského rodu. “Rad’te se v jednotě,“ vyzývá Bahá’u’lláh:

buďte jednotné mysli. Nechť je každé ráno lepší než večer a každý zítřek bohatší než včerejší den. Zásluha člověka spočívá v službě a ctnosti, a ne v pohanství bohatství a majetku. Dbejte, aby vaše slova byla prostá falešných představ a pozemských tužeb a vaše činy lsti a podezřívání. V mládí či starobě, vysoce či nízko postavení, nepromrhejte bohatství svých drahocenných životů na prosazování zla a nízkých zálib, nevynakládejte úsilí na prosazování vlastních zájmů. Buďte štedří v dnech bohatství a trpěliví v hodině strádání. Po neštěstí přichází úspěch a po radosti žal. Vyvarujte se zahálky a lenivosti a lpěte na tom, co lidstvu přináší užitek. Bděte, abyste nezasévali mezi lidmi semena sváru či ostny pochybností do čistých a zářivých srdcí.

Kancelář informací pro veřejnost Mezinárodního společenství Bahá’í